

Tematska sjednica saborskog Odbora

Žene s invaliditetom ugrožene i kao žene, ali i zbog invaliditeta

Uglavnom su žrtve spolnog uznemiravanja, a kad je riječ o socijalnim i reproduktivnim pravima izložene su predrasudama i stereotipima

ZAGREB ▶ Tijekom 2018. godine nekom obliku nasilja bilo izloženo 68 žena s invaliditetom, a poznato je da te žene, posebice gluhe i gluhošlijepe te one s intelektualnim poteškoćama, mogu biti izložene još većem riziku od nasilja i zlostavljanja zbog njihove izoliranosti i ovisnosti o drugima, istaknuto je na tematskoj sjednici saborskog Odbora za ravnopravnost spolova, u povodu Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama 22. rujna. Iako je u proteklih deset godina došlo do vidljivih pozitivnih pomaka kad je riječ o suzbijanju nasilje nad žena, ti pomaci nisu dovoljni da bi se postigla bolja sigurnost i zaštita žena s invaliditetom, rečeno je. Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom Anka Slonjšak istaknula je kako žene s invaliditetom doživljavaju nasilja gdje god da jesu – u obitelji ili ustanovama u kojima borave.

– Podaci govore o 68 slučajeva ove godine, međutim, znamo da mnoge žene ne prijavljuju nasilje jer nemaju povjerenja u sustav. Kada prijave nasilje nastaje problem smještaja u skloništa ili sigurne kuće, jer invaliditet traži specifičnu potporu društva. Mi još uvijek nemamo dovoljno razvijene usluge koje bi tim osobama ulile sigurnost da znaju da će biti odvojene od nasilnika, da neće morati ponovno živjeti s onim o kojemu su ovisne i koji ih omalovažava i uznemiruje – rekla je Slonjšak. Smatra da je važna suradnja svih ključnih institucija – centara za socijalnu skrb, policije, pravosuđa te organizacija civilnog društva, kako bi se ženama s invaliditetom u slučaju nasilja na raspolaganje stavili svi potrebni resursi. »Zakoni su doneseni, stalno se doraduju, ali primjena je još u velikom zaostatku i nemamo željene pozitivne pomake«, ocijenila je Slonjšak.

Ministrica za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku Nada Murganić ističe kako su žene s invaliditetom višestruko diskriminirane a time i više izložene raznim oblicima diskriminacije i nasilja. Hrvatska, kaže, ima potrebne propise, no ako se ne provode oni su mrtvo slovo na papiru. Ističe kako njezino Ministarstvo, koje je zaduženo da koordinira međuresornu suradnju u tom području, prati provedbu nacionalne strategije za izjednačavanje mogućnosti

Anka Slonjšak

osoba s invaliditetom i one za borbu protiv nasilja u obitelji, kako bi se učinilo što je više moguće da se žrtvi pruži sve što je potrebno, da je se osnaži i omogući normalan život a da se počinitelja udalji i kazni. Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova Višnja Ljubičić ističe kako su žene s invaliditetom ugrožene i kao žene ali i zato što su žene s invaliditetom.

– Nasilje u obitelji i nasilje prema ženama seli se iz područja prekršajnih djela u područje kaznenih djela što govori o brutalizaciji nasilja prema ženama. Kad je riječ o ženama s invaliditetom, one su uglavnom žrtve spolnog uznemiravanja gdje se pokazuje postupanje poslodavaca i neposredno nadređenih, a kad je riječ o socijalnim i reproduktivnim pravima izložene su određenim predrasudama i stereotipima, no pozitivno je da od 2013. raste broj rodene djece od strane žena s invaliditetom – kazala je Ljubičić. Voditeljica SOS telefona za žene s invaliditetom žrtve nasilja Štefica Roginić izvijestila je kako je posljednjih deset godina najviše prijavljivano psihičko, zatim ekonomsko o tjelesno nasilje a bilo je i nekoliko slučajeva seksualnog nasilja.

– Nasilje samo po sebi je teško rješavati odjednom, to je proces koji traje, a s institucijama imamo i pozitivnih i negativnih iskustava. Uglavnom se žene vrlo rijetko odluče prijaviti policiji jer se boje, jer su često ovisne o svom nasilniku, bilo ekonomski bilo fizički – kazala je Roginić. Prema podacima, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, u Hrvatskoj je 198.021 žena s invaliditetom, među kojima je 72.000 žena u radnoaktivnoj dobi, a najčešći uzrok invaliditeta je oštećenje lokomotornog sustava. (Hina)